

اشاره:

در دوازدهمین جشنواره فیلم تهران، در میان خیل فیلمسازان جوان که اولین یا دومین تجربه‌های سینمایی خود را عرضه کرده‌اند نخبه‌هایی مثل عباس کیارستمی نیز حضور داشتند.

زیر درخت زیتون، آخرین فیلم کیارستمی به نظر می‌رسد موافقین و بخوبی دوست‌کنندگان آن را باشند، به همانه این حضور و بالاید موقیت هرجه بیشتر این هنرمند خوب سینمای ایران، گفت و شنودی را که توسط هایکو آر. بلوم، خبرنگار نشریه سینمایی آلمان انجام گرفته به نظر خوانندگان می‌رسانیم.

Abbas Kiarostami «یکی از مشهورترین کارگردانان ایرانی در سینمای جهان است تقریباً زیباترین فیلم او خانه دوست کجاست در اکتبر سال ۱۹۹۲ از سوی جامعه کیلساپی آلمان به عنوان فیلم ماه برگزیده شد و در پانزده همان سال فیلم بعدی او زندگی و دیگر هیچ وارد عرصه جهانی فیلم شد و به توفیقات بسیاری دست یافت.

در فیلم خانه دوست کجاست کیارستمی مدرسه و کلاس درس و چند ماجراهای فرضی را محور اصلی فیلم قرارداد و در اثر بعدی او زندگی و دیگر هیچ وقوع زلزله شمال ایران که در اوایل سال ۱۹۹۰ روی داد و بسیاری از ساکنین منطقه جان خود را از دست دادند، تم اصلی فیلم قرار گرفته است. و همین فیلم بود که در جشنواره ۱۹۹۲ این جایزه روپر روسلینی را نصیب کیارستمی نمود و به لحاظ همین توفیقات هایکو، آر. بلوم خبرنگار نشریه سینمایی فیلم آلمان باکیارستمی به گفتنکو نشست که حاصل این گفت و گو را می‌خوانید:

● هایکو: اغلب در فیلمهای ایرانی، جهان از دیدگاه کودکان به نمایش گذاشته می‌شود آیا به این دلیل نیست که در این روال مشکل سانسور ندارید؟

○ کیارستمی: من، در ایران به عنوان فیلمسازی که بیشتر برای کودکان فیلم می‌سازد، شهرت گرفته‌ام. وقتی هم به بیلان کار بیست ساله‌ام نگاه می‌کنم، می‌بینم، بیشتر با کودکان سروکار داشتم اما واقعیت امر این است که این فیلم‌ها کمتر برای کودکان ساخته شده‌اند، یعنی پیام فیلم‌هایم بیشتر متوجه بزرگسالان است. البته می‌توان این طور عنوان کرد که کودکان معمولاً سنوات بسیار دقیق و بدون تفکر قبلي را مطرح می‌کنند که معمولاً جواب دادن به آنها برای بزرگسالان خوش‌آیند نیست، یا دست کم پاسخ دادن به این پرسش‌ها مشکل به نظر می‌رسد.

● در بسیاری از فیلمهای ایرانی که من دیده‌ام مردان را تقریباً تنها در راههای روتایی می‌توان دید؟

○ در کشور ما تقیم کار به گونه‌ای است که خانمها خود را با مشکلات و مسائل درون خانه و آقایان با مشکلات خارج از خانه سرگرم می‌کنند. البته می‌دانید که در جامعه ایران به گونه‌ای مرد سالاری است در فیلم خانه دوست کجاست ما مدرسه‌ای را نشان می‌دهیم که در آنجا دختران اصلاً هیچ نقشی ندارند البته وقتی وارد منزل می‌شویم نقش زنها رویت می‌گردد، به خصوص در نواحی شمال ایران که خانم‌ها اکثراً در به بار آوردن محصولات کشاورزی مثل برنج، در کنار مسئولیت‌های خانه نقش حساس و معتری دارند. به عبارت دیگر خانم‌ها از آقایان بیشتر کار می‌کنند، اگر دقیق‌تر نگاه کنید، در همین فیلم خانه دوست کجاست خانم‌ها به همان اندازه حضور دارند که مرد‌ها، یعنی مرد‌ها را فقط در تنبیه و جزا می‌بینم و بقیه مسئولیت‌های زندگی روزمره با خانم‌هاست.

● زیر درختان زیتون،

با کیارستمی

گفت و شنود نشریه سینمایی فیلم آلمان با عباس کیارستمی

اکثراً آنچه در پشت دوربین اتفاق می‌افتد برايم

جالب تر از آن است که

جلوی دوربین رخ می‌دهد

من به کودکان ایمان بسیار دارم و همین خوشبینی

نسبت به آنها در کارم اثرا داشته است

تنظیم از: امیر اسماعیلی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
دوم اندی